

שיטות בגאולת ישראל

לבירור תורתם של הראי"ה קוק והרי"י ריינס זצ"ל

הרב יוסף ברמסון

הרב אליהו שלמה רענן זצ"ל, ה' יקום דמו, מימש קרוב לשנות דור, אחת השאיפות הגדולות בתורת סבו, מרן הרב זצ"ל: העיסוק בגאולת ישראל. על ידי טרחתו יום יום במצוות ישוב הארץ, בעשר אצבעות ידיו וכן ברגליו – קיים קנין הארץ ע"י ההליכה בה, והכל על פי התורה בכלל ובדיקדוקי הלכה בפרט. בקי גדול היה בתורה, כאביו הגאון ר' שלום נתן רענן-קוק זצ"ל, ולכן, אף הוא ידע לשקול כל צעד ושעל, תרתי משמע, על פי כל האמור בשולחן ערוך.

שבע שנים ישב עם חבורה קטנה, כעשר משפחות בקירוב, על אדמת טרשים בהדר-ביתר, מתוך תקוה שהישוב יתרחב, ואמנם זכו, ואף קמה עיר גדולה, תובב"א. למרות שהוא ורעיתו, הרבנית חיה שתח', יכלו לראות בזה סיום לפרק ההתנחלות שבחייהם, לא ויתרו, ובחרו באתגר חדש, בהצטרפות לתושבי אדמות ישי, סמוך למקום קבורתו של ישי, אבי מייסד מלכות ישראל, דוד המלך. אף שם ישבו כשבע שנים, עד שנדקר בחרבו של הנבל...

כל י"ד השנים הללו גרו בתנאים קשים. ר' שלמה ידע שהחבורה הקטנה בהדר-ביתר אינה מסוגלת תמיד לארגן את המנין בשבת ולכן היה צורך מדי פעם להביא מתנדבים מירושלים. אך מתנדב אחד היה בן בית קבוע אצלם, הלא הוא הרב דר' משה חיגר, שסעד במשך שנים על שלחנם, מאחרוני התלמידים שלמדו בבית סבו, מרן הרב זצ"ל.

ההתנחלות החדשה בהדר-ביתר שכנה בקרבת הכפר חוסאן, ממנו יצאו מרצחים רבים וזכורה לנו פעולת ההענשה-התגמול של צה"ל ערב מבצע קדש, כדי להכות במרצחים אלו. גם בחברון סיכנו את עצמם, ומקום המגורים עומד ממש במרחק של ד' אמות מבתיהם של בני ישמעאל, בתוך אוכלוסיה ערבית עוינת, בלשון המעטה.

למרות כל הקשיים לא נרתעו ובדיעה צלולה עזבו את "סיר הבשר" בקרית משה ויצאו להתנחלות, מימוש הצו האלוקי "שלא לעזבה ביד זולתנו", כיבוש הארץ ע"י הישיבה בה, פיזית, ומתוך כך לתרום לגאולת הארץ וממילא גם לגאולת ישראל.

בס"ד נברר, לעי"נ ר' שלמה הי"ד דעות שונות בענין גאולת ישראל, התורה הגואלת.